

Επίγνωση και κατανόηση καταστάσεων
Συγκλίνουσα και αποκλίνουσα σκέψη

3ο Επίπεδο Κριτικής & Δημιουργικής Σκέψης

my - book.gr

Κατάλληλο για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες,
διαταραχές αυτιστικού φάσματος, ΔΕΠ-Υ.

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Κατανόηση καταστάσεων.....	8
Νοηματική χαρτογράφηση.....	8
Καθημερινότητα στο σχολείο.....	13
Καθημερινότητα στο σπίτι.....	15
Καθημερινότητα στο σουπερμάρκετ.....	17
Καθημερινότητα στον δρόμο.....	19
Ακολουθία γεγονότων.....	21
Τα παιδιά πηγαίνουν στον κινηματογράφο.....	21
Σύννεφα.....	23
Πρωινό ξύπνημα.....	25
Σκύλος με λουράκι.....	27
Τα παιδιά πηγαίνουν περίπατο με τη δασκάλα τους.....	29
Το παιδί αγοράζει ένα μεγάλο παγωτό.....	31
Το κορίτσι κάνει ποδήλατο χωρίς προστατευτικό κράνος.....	33
Το κορίτσι μαζεύει λουλούδια.....	35
Ο Άγιος Βασίλης σκαρφαλώνει στη σκεπή του σπιτιού.....	37
Φωτιά στο σπίτι.....	39
Πλημμύρα.....	41
Μικρό παντελόνι.....	43
Φαρδιά μπλούζα.....	45
Τούρτα με κεράκια.....	47
Χιόνια και κλειστοί δρόμοι.....	49

Θεωρητικό Υπόβαθρο

Κατανοώντας την έννοια της σκέψης

Η Μάνου (2006) προσδιορίζει την έννοια της σκέψης και τη λειτουργία της στην κατανόηση και τη μελέτη των καταστάσεων.

Προσδιορίζει, λοιπόν, τη σκέψη μέσα από τις οπτικές:

- Μιας νοητικής εμπειρίας, ως ένα από τα περιεχόμενα της συνείδησης.
- Συνδέει τη σκέψη με τις γνώσεις ή τις πληροφορίες που διαθέτει κανείς.
- Τη σκέψη ως νόημα της νοητικής εμπειρίας αποτελούμενη από ακολουθία νοερών διαδικασιών που κατευθύνονται προς έναν στόχο.

Προσδιορίζοντας τη μεταγνώση

Όλοι οι ερευνητές αναφέρονται στην έννοια της μεταγνώσης, που προσδιορίζεται ως η ενημερότητα που έχουμε για το τι γνωρίζουμε και πώς λειτουργεί αυτό στην πράξη.

Ειδικότερα, η μεταγνώση προσδιορίζεται ως η διαδικασία κατανόησης των ενεργειών της γνώσης, ως η ικανότητα επίγνωσης του περιεχομένου και των ενεργειών που περιέχονται στη γνώση. Η μεταγνώση μέσω των μεταγνωστικών δεξιοτήτων εκπαιδεύει τους μαθητές:

- Να προσδιορίζουν τι γνωρίζουν.
- Να επιλέγουν τι χρειάζεται να χρησιμοποιούν για κάθε έργο.
- Να προσδιορίζουν τη σχέση των δεδομένων.
- Να συμπεραίνουν και να κρίνουν ανάλογα.

Σημασία μεταγνώσης

Εξασφαλίζει ότι οι στόχοι έχουν επιτευχθεί σωστά ή έχουν γίνει κατανοητοί.

Επιτρέπει στους μαθητές να σκέφτονται τις διαδικασίες της σκέψης τους και να διαπιστώνουν το πώς φτάνουν στη γνώση.

Διευκολύνει στην απόκτηση και τον έλεγχο της γνώσης και συνεπάγεται σκέψεις για το τι γνωρίζουν και τι αγνοούν, βοηθώντας τους έτσι στο να εντοπίζουν τις νοητικές ικανότητες και τις αδυναμίες τους.

Μεταγνωστικές δεξιότητες

Σχεδιασμός (πριν την εκτέλεση έργου):

- εκτίμηση αναγκών του καθήκοντος (κείμενο, πρόβλημα κ.λπ.)
- σύγκριση απαιτήσεων του καθήκοντος με προσωπικές ικανότητες
- ανάσυρση στρατηγικών από τη μακρόχρονη μνήμη

Κατανόηση καταστάσεων

Νοηματική χαρτογράφηση

Επισήμανση: Προσέγγισε την εικόνα με βάση τον νοηματικό χάρτη και πρότεινε τρόπους αντιμετώπισης.

Σκέψεις:

Γεγονός:

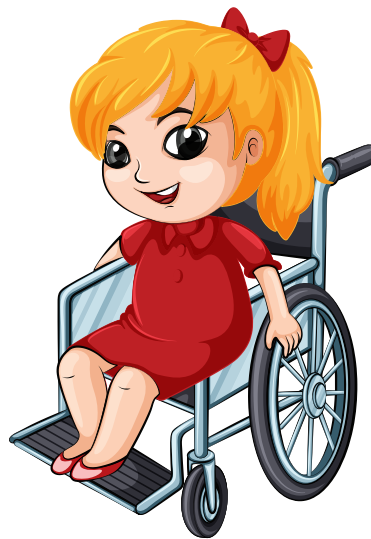
Συναισθήματα:

Ποιοι;

Συνέπεια της
κατάστασης:

Πότε;

Αιτία της
κατάστασης:

Τρόποι αντιμετώπισης:

1. _____
2. _____
3. _____

Ποιοι;

Πότε;

Γεγονός:

Αποτέλεσμα:

•Τι πιστεύεις ότι έγινε πριν;
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

•Τι πιστεύεις ότι έγινε μετά;
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

•Τι έγινε πριν;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

•Τι θα γίνει μετά;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

•Ποιο γεγονός σε βοήθησε
να καταλήξεις σε αυτό;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

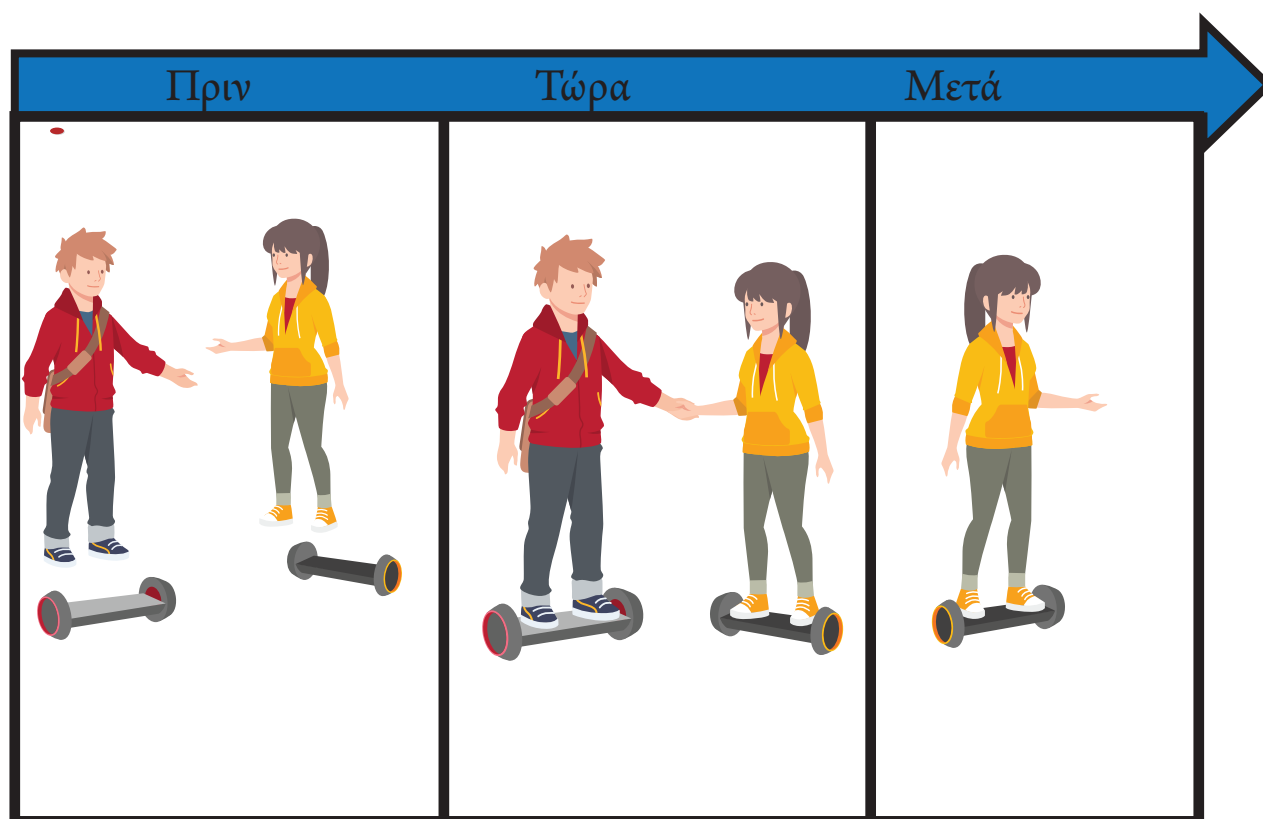
Σειρά Γνωστικές Ικανότητες

Επίλυση προβλημάτων

Επίπεδο Κριτικής & Δημιουργικής Σκέψης

Με βάση το ΑΠ Δημοτικού Σχολείου

- Προβλέπεις
- Υποθέτεις
- Επιλέγεις

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Πρόβλεψη – Υπόθεση – Επιλογή.....	7
1ο Επίπεδο.....	7
2ο Επίπεδο.....	17
3ο Επίπεδο.....	27

Με βάση τη θεωρία του Bruner

Τα στάδια ανάπτυξης του Bruner συσχετίζονται, επίσης, με τη βασική επιρροή του κοινωνικο-πολιτισμικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη των παιδιών. Αναφερόμενος στο στάδιο της συμβολικής αναπαράστασης, επισημαίνει ότι τα παιδιά σε αυτό το στάδιο αξιοποιούν αποτελεσματικά τη γλώσσα για να διαμορφώνουν αντιλήψεις και να προσεγγίζουν τα γεγονότα γύρω τους (Sternberg, 2011). Επιπλέον, ο Bruner υπογράμμισε ότι στη σχολική ηλικία αναπτύσσεται η δεξιότητα επεξεργασίας των πληροφοριών για να αναπτύσσουν περαιτέρω δεξιότητες κωδικοποίησης των πληροφοριών για καλύτερη προσέγγιση των προβλημάτων. Μέσα στο γνωστικό σύστημα που αναπτύσσεται, οι μαθητές καλλιεργούν πλήθος δεξιοτήτων προσέγγισης, κατανόησης και επίλυσης προβλημάτων.

Περιεχόμενο

Στο συγκεκριμένο e-book έγινε προσπάθεια να ενσωματωθούν οι θεωρίες της γνωστικής ανάπτυξης των θεωρητικών επιστημόνων για την καλλιέργεια μίας σειράς δεξιοτήτων:

- ✓ Κατανόησης
- ✓ Πρόβλεψης
- ✓ Υπόθεσης
- ✓ Επιλογής
- ✓ Επίλυσης

Μέσα στο e-book έχουν συμπεριληφθεί θεματικές που σχετίζονται με την ύλη και τις θεματικές της σχολικής ηλικίας και ειδικότερα του Δημοτικού σχολείου, σύμφωνα με την αρχή της κοινωνικο-πολιτισμικής αλληλεπίδρασης του Bruner. Επιπλέον, το υλικό που διαμορφώθηκε ακολούθησε τα στάδια ανάπτυξης του Piaget και βασίστηκε στο στάδιο των τυπικών λογικών πράξεων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Παράλληλα, το υλικό μας έχει βασιστεί και στις αρχές της βιωματικής μάθησης για την καλύτερη ανάπτυξη και προσέγγιση των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Τα στάδια της επίλυσης προβλημάτων

Πρόβλεψη

Κατανόηση

Χρονική ακολουθία

Υπόθεση

Επιλογή

• Τι νομίζεις ότι έγινε πριν;

• Τι νομίζεις ότι θα γίνει μετά;

• Ποια λύση θα επέλεγες;

Τώρα

Μετά

• Τι νομίζεις ότι έγινε πριν;

• Τι νομίζεις ότι θα γίνει μετά;

• Ποια λύση θα επέλεγε;

	
•Τι νομίζεις ότι έγινε πριν;	
•Τι νομίζεις ότι θα γίνει μετά;	
•Ποια λύση θα επέλεγες;	